جام جم

ISSN1735-3637 :شاپا
پایگاه اطلاع رسانی: www.jamejamdaily.ir
پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجدالغدیر، شماره ۱۲۹
تلفن: ۰۲۱-۲۳۰۰۴۰۰۰ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳
سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۱۱۵ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۵ سازمان آگهی ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم

یکشنبه ۲ مرداد ۱۴۰۱ | ۲۴ ذی‌الحجه ۱۴۴۳ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌وسوم - شماره ۶۲۶۷ | استان تهران و البرز ۴۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۳۵۰۰ تومان | Sunday -July 24 ,2022 |

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب امتیاز: سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسؤول: مهدی گیوه‌کی

حدیث

امام هادی(ع)

چون خداوند، خیر بنده‌ای را بخواهد، هرگاه آن بنده مورد گلایه واقع شود، بپذیرد.
تحف‌العقول

واحه

یا چشم بپوش از من و از خویش برانم
یا تنگ در آغوش بگیرم که بمیرم
فاضل نظری

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۳:۱۱	غروب آفتاب: ۲۰:۱۵
اذان مغرب: ۲۰:۳۶	نیمه‌شب شرعی: ۰۰:۲۱
اذان صبح (فردا): ۴:۲۷	طلوع خورشید (فردا): ۶:۰۷

بی‌خیالی پرندگان از مهاجرت

وقتی از تاثیرات حضور انسان‌ها در تغییرات زیست حیات وحش حرف می‌زنیم، یعنی همین که صدها لک‌لک سفید به دنبال تکه‌های غذا در میان کوه‌های زباله در محل دفن پسماند در نزدیکی مادرید جا خوش کرده‌اند. غذای فراوان موجود در محل‌های دفن زباله همراه با هوای گرم‌تر باعث شده است تعداد فزاینده‌ای از این پرندگان از سفر دشوار به آفریقا صرف نظر کنند و زمستان را در اسپانیا بمانند.

رونمایی از سریع‌ترین هواپیما

طرح سریع‌ترین هواپیمای مسافربری جهان در نمایشگاه بین‌المللی هوایی در بریتانیا رونمایی شد. این جت مافوق صوت که «اورچر» نام دارد، با سوخت ۱۰۰درصد پایدار هوانوردی کار می‌کند و می‌تواند با سرعت ۱۱۲۲مایل در ساعت (یک‌ونیم برابر سرعت صوت) برسد. این هواپیما با گنجایش بین ۶۵تا ۸۰مسافر، در مسافت‌های روی دریا دو برابر هواپیماهای فعلی سرعت دارد و بر فراز خشکی تقریبا ۲۰درصد سریع‌تر از هواپیماهای پرسرعت کنونی پرواز می‌کند.

خبر روز

زندگی و دیگر هیچ

بارها به این فکر کرده‌ایم اگر روزی روزگاری فهمیدیم چقدر از عمرمان باقی‌مانده است چه تصمیمی برای ادامه زندگی کوتاهمان خواهیم گرفت؟ بسیاری احتمالا باور دارند باید رویه معمول زندگی‌شان را تغییر دهند و زمان کوتاه باقی‌مانده را به حسرت‌های زندگی‌شان بپردازند. اما عده کمی هم در این میان هستند که احتمالا همان رویه معمول زندگی‌شان را ادامه خواهند داد. اما دسته دیگری هم در این میان وجود دارد، افرادی که بی‌توجه به این زمان باقیمانده آن‌قدر امید دارند که توجهی به زمان باقیمانده احتمالی ندهند، نمونه موفق این دسته دانشجویی است که پس از تشخیص سرطان مغز به او گفته شد تنها یک‌سال از زندگی‌اش باقی مانده، اما او حالا از دانشگاه فارغ‌التحصیل شده و اتفاقا به دنبال تحقق فهرستی از آرزوهایش است. ماجرا از این قرار است که چند سال پیش پزشکان تشخیص دادند که لوراناتال ۲۲ ساله مبتلا به تهاجمی‌ترین نوع سرطان مغز است. بعدا مشخص شد او هشت تومور دارد و در سال ۲۰۱۸ پزشکان به او گفتند تنها یک‌سال از عمرش باقی مانده است. با این حال، پس از عمل جراحی برای برداشتن تومور و ایمونوتراپی (نوعی درمان سرطان) در آلمان وضعیت بهداشتی او پیشرفت خوبی کرد. ابتدای روند درمان، لورا مجبور به ترک دانشگاه شد اما پس از این‌که روند درمانش خوب پیش رفت به تحصیل خود ادامه داد و مدرکش را در سیاست فلسفه و اقتصاد از دانشگاه منچستر دریافت کرد. از او حالا تصاویری در مراسم فارغ‌التحصیلی‌اش منتشر شده و خودش از فهرستی از آرزوهایی گفته که می‌خواهد به آنها تحقق ببخشد. لورا حالا به نمادی برای مبارزه و شکست سرطان تبدیل شده است.

عکس روز

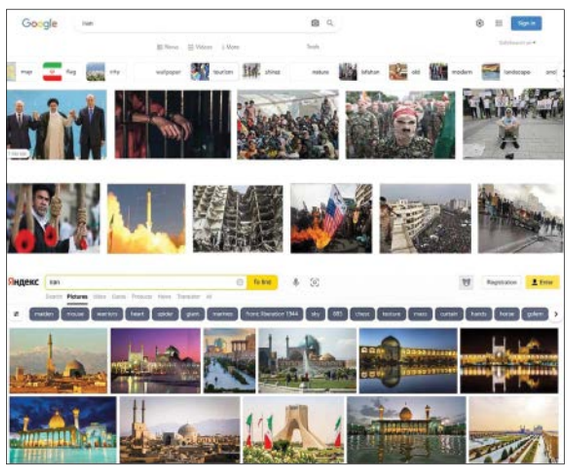
مهر- محسن بذرافشان

قاب ثبت شده از محسن بذرافشان روایت برداشت مکانیزه مزارع گندم و جو در البرز است. این حجم از زیبایی بی‌اغراق می‌توانست چشم‌اندازی از یک لوکیشن دیدنی فیلمی از عباس کیارستمی باشد.

حاشیه خبر

دروغ جستجوگر

مهم است چه کسی برای شما یک اتفاق را روایت می‌کند. اهمیت روایت درست، وقتی است که بدانیم رسانه راوی چه کسی است؟ این اتفاق آن‌قدر مهم است که حتی می‌توانیم پیش ازتوضیح هر روایتی، به بخشی از درستی آن واقعه هم پی ببریم. رسانه‌ای که عناد و دشمنی‌اش را بارها و بارها به شما ثابت کرده، قرار نیست همچنان در ارائه روایت واقعه‌ای با شما صادق باشد. کشورهای مختلف هم سعی دارند برای پیشبرد اهداف و منافع‌شان به ارائه تصویری همسو با نگاه خودشان از کشورهای دیگر بپردازند. این پروپاگاندا گاه تا جایی قوت می‌گیرد که گردشگران خارجی را در مواجهه با واقعیت موجود شوکه می‌کند. بنشینید پای حرف‌های سیاحان خارجی در ایران و ببینید چقدر ذهنیت رسانه‌زده آنها با واقعیت جاری در کشور ایران متفاوت بوده‌است. این موضوع تنها محدود به کانال‌های تلویزیونی و شبکه‌های اجتماعی نیست و حتی مرورگرها هم طبق این سیاست‌گذاری‌ها بسیاری از واقعیات را حذف می‌کنند تا هر مخاطبی را ناخودآگاه به تعبیر غالب خودشان نزدیک کنند. برای فهم آشکار همین موضوع می‌توان نام ایران را در دو مرورگر مختلف جست‌وجو کرد و نتایج تصویری آن را به چشم دید. نتیجه جست‌وجوی کلمه ایران در گوگل .به عنوان یک مرورگر آمریکایی .شامل تصویری از آتش‌زدن پرچم و درگیری و تنش دارد. درست چیزی که رسانه‌های آمریکایی قصد دارند آن را به خورد مخاطبان‌شان بدهند، این‌که ایران را مساوی مفاهیمی همچون تنش و درگیری و تظاهرات و ... بدانند. اما جست‌وجوی همین کلمه در مرورگری روسی نتیجه کاملا متفاوت و جالب توجهی دارد و در صفحه ابتدایی جست‌وجوی تصویری در این مرورگر شاهد جاذبه‌های دیدنی و گردشگری این کشور، از معماری چشم‌نواز آن تا طبیعت بی‌نظیرش را می‌توان مشاهده کرد. همین آزمون ساده نشان از اهمیت راوی در ارائه روایت را پیش چشم ما می‌گذارد. این‌که حتی مهم‌تر از خود روایت، راوی آن است که اهمیت دارد.

نکته روز

سیلاب در تابستان

حقایقی در ارتباط با سیل استهبان که احتمالا باز هم تکرار خواهد شد

مهدی زارع
عضو هیأت مدیره انجمن مخاطره‌شناسی ایران

سیل در استهبان فارس که دچار خشکسالی شدید نیز هست، دست کم ۲۲ کشته برجای گذاشت. بارش شدید باران، باعث طغیان رودخانه رودبال در کنار شهرستان استهبان شد. ۵۵نفر را که بر اثر سیل ناگهانی گرفتار شده‌بودند نجات دادند اما حداقل دو نفر همچنان مفقود هستند. سازمان هواشناسی هم در مورد بارندگی‌های فصلی احتمالا شدید در سراسر کشور هشدار داده‌بود و هم در مورد دوام چنین بارش‌های ناگهانی در دهه اول مرداد پیش‌بینی کرده‌است. با خشکسالی چند دهه‌ای، به ویژه خشکسالی‌های شدید در دو سال آبی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ و ۱۴۰۱-۱۴۰۰ و البته تغییرات اقلیمی، بارش‌های ناگهانی با خطر شدیدتر سیلاب ناگهانی همراه می‌شوند. از سوی دیگر با ساخت‌وساز گسترده ساختمان‌ها و جاده‌ها در نزدیکی و داخل بستر رودخانه‌ها، ریسک سیلاب نیز افزایش یافته است. اسفند۱۴۰۰- فروردین۱۴۰۱ سیلاب‌های ناگهانی در استان فارس جان حداقل ۴۴ نفر را گرفت. در یک تعطیلات آخر هفته تابستان مانند آخرین جمعه تیرماه ۱۴۰۱ زمانی که خانواده‌ها تمایل دارند به مناطق خنک‌تری مانند حاشیه رودخانه‌ها، حاشیه دریاچه‌ها و دره‌ها بروند، وقوع چنین سوانحی محتمل‌تر است. تعدادی از مردم محلی و گردشگران (از سایر مناطق) که به حاشیه رودخانه رفته‌بودند و در بستر رودخانه حضور داشتند، به دلیل بالا آمدن سطح آب گرفتار سیل شدند. سیلاب در مدت زمان کمتر از یک دقیقه هرچه را در بستر رودخانه بود با خود برد. کشور در دهه گذشته خشکسالی‌ها و همچنین سیلاب‌های مکرر را متحمل شده‌است؛ پدیده‌ای که با بارش باران سیل‌آسا روی زمین خشک، تفتیده و سوخته بدتر می‌شود. فروردین ۱۳۹۸ طغیان‌های شدید در ۱۶استان ایران دست‌کم ۷۶ کشته برجای گذاشت و خسارتی بالغ بر هفت میلیارد دلار برجای گذاشت. تغییرات آب و هوایی باعث تشدید آب و هوای شدید (فرین‌ها)، از جمله خشکسالی و همچنین افزایش شدت توفان‌های بارانی می‌شود. سیل، شایع‌ترین مخاطره طبیعی است که سالانه بر محیط زیست و جان انسان‌ها اثر مخرب می‌گذارد. در پی بارش شدید باران، وقوع سیل ناگهانی در مدت کوتاهی تعداد زیادی کشته، مجروح و تخریب خودرو را به همراه دارد. شواهد حکایت از آن دارد که عوامل دست‌ساز این حادثه، از جمله توسعه ناپایدار شهری و نبود خدمات هشدار اولیه، در مقایسه با علل طبیعی آن، نظیر گرم شدن زمین، کاهش بارندگی، و تغییر اقلیم نقشی مؤثرتر داشته‌اند. آب و هوای خشک و نیمه‌خشک، بارندگی‌های پراکنده دارد که باعث ایجاد سیلاب‌های فصلی و خسارات اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی قابل توجهی می‌شود. نکته قابل توجه این است که اولویت برنامه‌ریزی منطقه‌ای و ملی نه تنها در پیشگیری از خسارات ناشی از سیلاب در نظر گرفته شود، بلکه با توجه به ساختارهای زمین‌شناسی و موقعیت جغرافیایی منطقه، اتخاذ راهکارها و روش‌های نوینی در کنترل سیلاب‌ها ضروری است.

حکمت

نهج‌البلاغه حکمت ۱۸۹

■ در روز قیامت همه چشم‌ها گریانند و هیچ چشمی خواب ندارد، مگر آن چشمی که خداوند آن را به کرامت خود اختصاص داده و بر شکستن حرمت حسین و خاندان محمد علیهم‌السلام گریسته باشد.

امروز در تاریخ

■ تأسیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی/ ۱۳۶۹
■ برگزاری دومین انتخابات ریاست جمهوری و انتخاب محمدعلی رجایی/ ۱۳۶۰
■ زادروز مهدی مهدوی‌کیا کاپیتان پیشین تیم ملی فوتبال/ ۱۳۵۶
■ زادروز جلال مقامی دوبلور برجسته سینما/ ۱۳۲۰
■ سالمرگ مرتضی نی‌داوود نوازنده ایرانی/ ۱۳۶۹
■ عملیات غدیر در منطقه شلمچه/ ۱۳۶۷

چهره‌ها

۱ مشت آهنین

اغلب افراد احتمالا مایک تایسون یا همان مایک آهنین را با گازگرفتن گوش حریفش و کندن بخشی از آن به یاد بیاورند؛ اتفاقی که فارغ از محرومیت‌های ایجاد شده برای او البته باعث شهرت فراگیر او در جهان شد. اما بی‌انصافی است شهرت این بوکسور نابغه را به این اتفاق عجیب گره بزنیم. می‌توانیم مبارزه جادویی او را با حریف نامدارش یعنی مایکل اسپینکز را به یاد بیاوریم که تنها ۹۱ثانیه طول کشید و اولین شکست او را رقم زد و البته ۲۰میلیون دلار جایزه مسابقه را برد. او با ۸۸درصد پیروزی با ناک‌اوت، در فهرست ۱۰۰مشت‌زن برتر تاریخ به انتخاب مجله رینگ در رده شانزدهم قرار گرفته است اما اظهارنظر تازه او باعث شده دوباره سروکله او در رسانه‌ها باز شود. او در مصاحبه‌ای با یک پادکست درباره دیدگاهش نسبت به امنیت مالی، تاثیر پول بر خوشبختی و این‌که چه اندازه عمر خواهد کرد، حرف زده است. او گفته «البته همه ما یک روز می‌میریم ولی وقتی در آینه به خودم نگاه می‌کنم و آن لکه‌های کوچک را روی صورتم می‌بینم، می‌گویم وای، تاریخ انقضای من نزدیک است، واقعا به‌زودی می‌میرم.»

۲ کمدی، مرده است

کمدین‌ها و طنازها همواره در زمره افرادی بوده‌اند که بیشترین زیان‌ها را از حکومت‌ها دیده‌اند. اساسا طنز جایی شکل می‌گیرد که با خط قرمزهای عده‌ای بازی می‌کند و حالا هم یک کمدین مشهور بریتانیایی لرزه به تن بسیاری انداخته، چرا که قرار است برنامه تازه «جیمی کار» درباره حوادث ۱۱سپتامبر باشد. اما جیمی کار کمدین بریتانیایی اساسا به استندآپ‌های بی‌رحمانه‌اش شناخته می‌شود و به همین دلیل مخالفان تندرو و البته موافقان دوآتشه هم دارد. هرقدر او کودکی سختی داشته، مرگ مادر در نوجوانی‌اش و رابطه تیره و تارش با پدر، بازداشت پدرش به واسطه خشونت علیه برادرشو.... اما آینده درخشانی پیدا کرده است. فهرست برنامه‌های او بیشتر از آن است که بتوان به آن حتی اشاره کرد اما شهرت جیمی کار را باید در اجرای استندآپ‌های تند و تیزش بدانیم. او سال ۲۰۰۶ توانست جایزه کمدی سال را به واسطه اجرای بهترین استندآپ کمدی دریافت کند و در یک نظرسنجی رسمی منتشر شده در آبزرور به عنوان یکی از ۵۰ کمدین محبوب این کشور را دریافت کرد. اما رویه کاری او از سال ۲۰۱۲ تغییر کرد، رویه‌ای که حالا او را به این مدل می‌شناسند، او آن سال با اجرای یک استندآپ کمدی در رابطه با مربیان نگهدارنده کودکان سندرم داون حسابی سروصدا به پا کرد. چرا که جیمی کار هیچ حد و مرزی در شوخی‌هایش در این رابطه رعایت نکرد و به نوعی وقیحانه به این موضوع پرداخت. برنامه‌ای که بسیار مورد انتقاد قرار گرفت اما عجیب این‌که همین موضوع نه‌تنها باعث عقب‌نشینی او شد که آن را به نوعی به عنوان یک روش اجرای کمدی انتخاب کرد. این‌که هیچ محدوده اخلاقی و سیاسی برای کارهایش تعیین نکند. جوک‌هایش در ارتباط با کوتوله‌ها، افراد چاق و البته شهروندان دچار معلولیت ادامه این رویه بود. حالا جیمی کار قرار است با ساختن یک کمدی جنجالی درباره حملات تروریستی گروه القاعده به آمریکا در تاریخ ۱۱سپتامبر۲۰۰۱، بار دیگر بینندگان نتفلیکس را شوکه کند. این برنامه تنها چند ماه پس از آن ساخته می‌شود که کمدین ۴۹ ساله، مشترکان نتفلیکس را حیرت‌زده کرد و با هولوکاست و کشته شدن یهودی‌ها جوک ساخته بود. رئیس شبکه پخش‌کننده این کمدی البته در مصاحبه‌ای گفته است «من از حقوق کمدین‌ها برای هر نوع شوخی دفاع می‌کنم. اگر نتوانند این کار بکنند یعنی کمدی مرده است.»

۳ ویروس جهل

جهل و نادانی تاوانی دارد، هرقدر هم جاهلان در برابر آگاهی ایستادگی کنند، تفاوتی ندارد و بالاخره روزی تاوان این دافعه در برابر آگاهی را خواهند داد. حالا یک وزیر هندی روی تخت بیمارستان دارد تاوان اصرار به جهالتش را می‌پردازد. ماجرا به اعتراض مردم محلی در حاشیه رودخانه‌ای مقدس در ایالت پنجاب هندوستان برمی‌گردد. آنها سال‌های سال است که دارند به آلوده بودن آب این رودخانه به فاضلاب هشدار می‌دهند و گلایه از این دارند که مسئولان محلی توجهی به این موضوع ندارند. افزایش شیوع بیماری‌ها میان این مردم حالا باعث شده این اعتراض‌ها بالا بگیرد اما واکنش طرف مقابل جالب توجه بوده است. در برابر این گلایه آقای باگوانت مان، وزیر ارشد پنجاب سوار بر قایقی روی این رودخانه جلوی دوربین‌های فیلمبرداری لیوانی در دست گرفت و از آب رودخانه نوشید. این کار به واسطه اطمینان‌بخشی مردم محلی برای سلامت این آب بود. این اقدام به نظر می‌رسد نارضایتی‌های عمومی در ارتباط با آلودگی آب را کاهش دهد اما خیلی زود کار وزیر هندی به بیمارستان کشید و ورق برگشت. وضعیت او آن‌قدر بغرنج شده که حالا خبر آمده او خیلی زود به بیمارستان مجهزی در دهلی نو فرستاده خواهد شد. تازه‌ترین گزارش پزشکان نشان از این دارد که آقای «مان» دچار عفونت شده و باید توسط یک تیم چند رشته‌ای تحت درمان قرار گیرد. ویدئوی نوشیدن آب رودخانه مقدس توسط او حالا بارها توسط کاربران هندی بازنشر شده و بسیاری از آنها این راهکار وزیر هندی را مصداقی بر راهکارهای دیگر سیاستمداران هندی دانسته‌اند و باور دارند تصمیم‌گیران همچنان از مشکلات مردم هند بی‌خبرند.